

**ШҮГЭЛ ҮЛЭЭГЧИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ
ХУУЛИЙН ТӨСӨЛ БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛИЙН
ТӨСЛҮҮДИЙН ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ ТАЛААРХ ХУУЛЬ ЗҮЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2022 оны 10 дугаар
сарын 12-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Адъяаа

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2021 оны 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Шүгэл үлээгчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг хэлэлцэх эсэх асуудлыг Хууль зүйн байнгын хороо 2022 оны 10 дугаар сарын 12-ны өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Хууль санаачлагч нийтийн ашиг сонирхлыг хохироосон, хохироож болзошгүй нөхцөл байдал, үйлдлийн талаар эрх бүхий байгууллагад мэдээлэл өгөх, өргөдөл, гомдол гаргах, тайлбар өгөхийг шүгэл үлээх гэж томъёолон, нийтийн ашиг сонирхлын төлөө шүгэл үлээх нөхцөлийг бүрдүүлэх, шүгэл үлээгчийг дэмжих, хамгаалах, урамшуулах, шүгэл үлээгчийн эрх зүйн байдлыг дордуулсан шинжтэй аливаа үйлдлээс урьдчилан сэргийлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахаар хуулийн төслийг боловсруулсан байна.

Хуулийн төслийг D-parliament.mn цахим хуудаст байршуулан олон нийтийн саналыг авч байгаа болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Раднаасэд гэмт хэрэг, зөрчлийн талаар мэдээлсэн хүнийг урамшуулах, мэдээллийг төлбөртэй авах хуулийн зохицуулалтыг хэрхэн хэрэгжүүлж байгаа талаар болон Авлигатай тэмцэх газарт ирж байгаа мэдээллийн хэдэн хувийг гэмт хэргийн шинжтэй мэдээлэл эзэлж байгаа талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаяр төрийн нууцыг хамгаалах ажилтан, эрх бүхий этгээдийн танилцсан төрийн нууцад хамаарах мэдээлэл нь энэ хуулийн үйлчлэлд хамаарахгүй байхаар тусгасан нь авлига, ашиг сонирхлын зөрчилтэй тэмцэх гэсэн хуулийн үндсэн үзэл баримтлалтай зөрчилдөж байгаа эсэх, татвар төлөгчийн асуудлаар нийтийн ашиг сонирхлын төлөө шүгэл үлээх асуудлыг хуулийн төслөөс хасах тухай Сангийн яамны саналын талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энх-Амгалан шүгэл үлээгчийг хуулийн хариуцлагад татахгүй байхаар хуулийн төсөлд тусгасан байх бөгөөд шүгэл үлээгч бусдыг гүтгэсэн тохиолдолд хэрхэн шийдвэрлэх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Сандаг-Очир шүгэл үлээгчийн эрхийг хамгаалж байгаа хэдий ч нөгөө талын эрх ашгийг хамгаалах асуудлыг хэрхэн зохицуулах, шүгэл үлээгч худал мэдээлэл гаргасан тохиолдолд түүнээс үүсэх сөрөг үр дагаврыг хэрхэн шийдвэрлэх талаар болон шүгэл үлээгчийн гаргасан мэдээллийн цаг хугацааг хэзээнээс тооцох талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Адъяаа хуулийн төсөлд шүгэл үлээгчид хамгаалалтын арга хэмжээ авахаар тусгасантай холбогдуулан хамгаалалтад авах хүний тоо, зардлын тооцоо, судалгаа байгаа эсэх талаар асуулт асууж, хариулт авсан болно.

Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаяр хуулийн төслийг зарчмын хувьд дэмжиж, хэлэлцүүлгийн шатанд төрийн болон албаны нууцтай холбоотой асуудлаар шүгэл үлээх боломжийг нээсэн зохицуулалтыг төсөлд нэмж тусгах, Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Сүхбаатар “Алсын хараа-2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл, Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Авлигын эсрэг конвенци гэх мэт эрх зүйн баримт бичгүүдэд шүгэл үлээгчийг хамгаалах эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх үүргийг хүлээдэг учраас хуулийн төслийг хэлэлцэх нь зүйтэй, мөн хэлэлцүүлгийн явцад шаардлагатай зохицуулалтуудыг төсөлд нэмж тусгах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Адьяа хуулийн төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжиж, хуулийн төслийг Байнгын хорооны болон чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх, бэлтгэл хангах үүрэг бүхий ажлын хэсэг байгуулж хуулийн төслийг бусад хуультай уялдуулах, зөрчил хийдэлгүй батлахад анхаарах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Дэлгэрсайхан авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх талаарх хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг дэмжиж байгаа хэдий ч энэ харилцааг хуулиар зохицуулах цаг хугацааны хувьд эргэлзэж байгаа талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Л.Мөнхбаатар шүгэл үлээгчийг хамгаалах хууль зүйн болон практик шаардлага байгааг онцолж, хуулийн төслийг хэлэлцэхийг дэмжин, анхдагч хуулийн төсөл учраас хуулийн төслийн хэлэлцүүлгийн явцад нэр томьёо, зохицуулалтын талаар Улсын Их Хурлын гишүүдээс гаргаж байгаа саналуудыг тусгах боломжтой талаар тус тус санал хэлсэн болно.

Шүгэл үлээгчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх буюу 53.8 хувь нь үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжиж, чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Шүгэл үлээгчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Гэрч, хохирогчийг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Эрүүгийн хуульд нэмэлт оруулах тухай, Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг хэлэлцэх эсэх талаарх Хууль зүйн байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

**ХУУЛЬ ЗҮЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА**

Л.МӨНХБААТАР